

HOMILIE ZESTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR – C

Gastvrijheid is een mooi woord. Wat is het toch prachtig, als je weet, dat je ergens altijd welkom bent; dat er mensen voor je gereed staan en je nemen zoals je bent; als je een plek hebt waar je eens je verhaal kwijt kunt. Gastvrijheid kan men echter niet afdwingen. Het is een geschenk en men moet er voorzichtig mee omgaan.

Op deze zondag mogen wij twee verhalen over gastvrijheid beluisteren. Twee bijzondere verhalen omdat in beide verhalen God Zelf de Gast is. In de regel van vele kloosters staat, dat zij een vreemdeling minstens één dag kost en onderdak moeten aanbieden, want stel dat het God zelf is die in de gedaante van de vreemdeling aan de kloosterpoort aanklopt.

In vele culturen neemt de gastvrijheid een belangrijke plaats in. Zo ook al ten tijde van Abraham. De eerste lezing vertelt, hoe drie mannen bij de tent van Abraham aankomen. Meteen liep hij van de ingang van zijn tent naar hen toe. Hij boog diep en zei: *“Wees zo welwillend uw dienaar niet voorbij te gaan. Ik zal water laten brengen; was uw voeten en rust uit hier onder de boom. Ik zal brood voor u halen om u te sterken voor uw verdere reis; gij zijt niet voor niets bij uw dienaar langs gekomen.”* Abraham buigt voor zijn gast. Hij geeft zijn gast een blijk van eerbied. Onbekend en toch zo met eerbied behandeld.

Deze gasten worden op iconen vaak afgebeeld als drie engelen. Zij worden aan het begin van de lezing aangeduid als de verschijning van de Heer. Bijzondere gasten dus en zij hebben voor Abraham en Sara een bijzondere boodschap.

Gastvrij zijn ook Martha en Maria. Ook over hen is veel geschreven en gedacht. Het evangelie van deze zondag volgt onmiddellijk op het verhaal van de barmhartige Samaritaan. Het zijn twee verhalen, die eigenlijk in één adem gelezen zouden moeten worden. Zij vullen elkaar aan en vervolmaken elkaar. Deze beide verhalen corrigeren ons als praktisch ingestelde mensen. Wij willen wat doen, wat iedereen kan zien en wat indruk maakt op de ander en zoden aan de dijk zet. Zo zorgde de barmhartige Samaritaan voor deze gewonde en beroofde reiziger. Zo is Martha bezig om haar gast Jezus van eten en drinken te voorzien. Dat is belangrijk werk. Daarover dus geen misverstand. Aan mensen als Martha en de barmhartige Samaritaan zal de samenleving steeds behoefte hebben. Jezus vraagt deze inzet van ons voor de ander. Maar vandaag wil Hij verhelderen, dat niet alleen drukke activiteit, maar dat ook rustige, persoonlijke aandacht voor de gast behoort bij de zorg voor onze naaste. Luisteren naar iemands woord, ontvankelijk zijn voor zijn verhaal horen ook bij de gastvrijheid, maar het kan op sommige mensen de indruk maken van niets doen en luiheid. Terwijl Martha in beslag genomen wordt door de drukte van het bedienen, zit Maria aan de voeten van de Heer en luistert naar Hem. Maar juist dat stoort het Martha. Haar zuster doet niets. Zou zij haar niet beter kunnen helpen? vraagt zij verwijtend.

Vorige week werd de vraag gesteld: ‘Wie is mijn naaste?’ Deze week staat de gedachte centraal: “Op welke manier besteed ik aandacht aan mijn naaste? In het evangelie van vandaag is Jezus de naaste. Hij is de gast van Martha en Maria. Maar Martha krijgt van Jezus te horen: “Martha, Martha, wat maak je je druk.”

Jezus geeft nooit alleen een gewoon lesje in omgang met elkaar. Jezus graaft steeds dieper. Wij moeten daarom het evangelieverhaal ook toepassen op ons gelovig leven, want het is Jezus die gast is. Ons gelovig leven kent zijn activiteit, onze inzet voor de naaste, onze goede werken, maar men zou kunnen vergeten om wie het gaat? En Wie ons daartoe inspireert en de opdracht geeft? Want Jezus is het die ons vraagt om van tijd tot tijd gewoon naar Hem te luisteren. Op menigeen maakt bidden, het verblijven bij de Heer de indruk van niets doen. Wat levert dat op?

Jezus berispt Martha, niet omdat zij Hem goed en gastvrij ontvangt op zijn vermoeiende tocht. Jezus zal zeer zeker dankbaar geweest zijn voor Martha's zorg, maar hij merkt dat haar werk belangrijker geworden is dan Hij als haar gast. Jezus daarentegen prijst Maria, want zij heeft aandacht voor de gast. Zij luistert. Maria heeft de Heer gekozen als het middelpunt van haar leven. Bij Hem vindt ze bezieling. Bij Hem vindt ze kracht.

Ora et labora, bid en werk. Zo staat er in vele kerken en kloosters te lezen. Laten wij de Heer de plaats geven die Hem toekomt. Amen.